

Sendt pr. elektronisk post

Det Kongelige Kunnskapsdepartement

Aurskog/Kristiansand, 2. januar 2019

HØRING OM ENDRINGER I OPPLÆRINGSLOVEN OG FRISKOLELOVEN. PLIKT TIL Å TILBY LEIRSKOLEOPPHOLD. SKOLEBYTTE I VIDEREGÅENDE OPPLÆRING.

1. Plikt til å tilby leirskoleopphold

"Departementet foreslår at det i opplæringsloven lovfestes en plikt for kommunene til å tilby leirskole eller en annen skoletur med overnatting som del av grunnskoleopplæringen. Plikten foreslås lovfestes i ny §13-7b. Departementet foreslår at skoleturen må ha en varighet på minst tre overnattinger og at det fastsettes et krav om at en del av aktivitetene på turen er en del av opplæringen. Det skal gis opplæring av et slikt omfang som elevene ville ha fått dersom de var på skolen."

- OdinStiftelsen stiller seg positiv til alle grunnskoleelevers mulighet for leirskoleopplegg. Det anbefales imidlertid ikke at varigheten gjøres absolutt og må finne sted i sammenheng. For skolen, vil en fleksibilitet i avviklingen kunne skape et verktøy til bruk også som tiltak, for eksempel til relasjonsbygging eller restrukturering av etablerte sosiale hierarkier.
- OdinStiftelsen ser utfordringer ved tilpasningene skolen skal gjøre for at alle elever skal kunne delta på leirskole. Som kjent, øker elevenes psykiske helseutfordringer raskere enn noen gang, noe som har betydning for hvilke typer tilpasningerplikten vil omfatte. Eksempelvis, vil en lengre tur, både for elever med nedsatt funksjonsevne eller utsatt for (langvarig) mobbing kunne bli en stor belastning, mens konsekvensen av å ikke bli med på tur kan ha betydning for den sosiale strukturen mellom de reisende og ikke. OdinStiftelsen mener derfor lovfestingen må favne funksjonsutfordringer av fysisk, men også psykisk art.

2. Mulighet for skoleeier til å fastsette skolebytte for elever i videregående

"Departementet foreslår en ny regel i opplæringsloven §9 A-12 om pålagt skolebytte. Bestemmelsen foreslås å gjelde for både elever i grunnskolen og videregående skole, både offentlige og frittstående skoler. Som en konsekvens av dette foreslår departementet at nåværende §8-1 fjerde ledd i opplæringsloven og §3-3 første ledd andre til sjette setning oppheves."

- OdinStiftelsen er positive til adgangen som ønskes for å kunne pålegge skolebytte for elever i videregående skole, men mener det vil være tilstrekkelig å legge til/ endre dagens §8-1 til også å inkludere elever på videregående nivå på bakgrunn av følgende forhold:
 - Pålagt skolebytte vil kunne være aktuelt også på andre områder, som vold, hærverk eller sabotasje, i tillegg til skolemiljø alene. Her er også tidsaspektet viktig. Å beholde gjeldende plassering vil trolig favne videre i kapitlet om organiseringen av skolen og legge forholdene bedre til rette for at helhetsvurderinger av situasjonen kan foretas.
 - Forslaget skaper ikke kvalitetssikring i noen av leddene som gis ansvar. Tvert imot, er her mange hensyn, tilpasninger og vurderinger i tillegg til byråkratisk merarbeid, som kan gjøre praktiseringen av den foreslåtte regelendring uklar og åpne for store forskjeller i saksbehandling, der viljen vil kunne få for stor betydning. Departementet kjenner til at det å pålegge skolebytte vil være en sjeldenhets sak for de som skal håndtere slike saker, og OdinStiftelsen mener det derfor må legges betydelig mer arbeid i kvalitetssikringen av saksbehandlingen.
 - Saksbehandling krever kompetanse og erfaring. På hvilken måte ser departementet for seg at kvaliteten i saksbehandlingen før eventuelt skolebytte skal sikres? Kan det tenkes at departementet, skoleeiere, rektorer og elevene vil sikres bedre om denne type sjeldne saker blir vurdert, besluttet og koordinert av én kompetent instans fremfor hver skoleeier?

3. Økonomiske og administrative konsekvenser

Felles for begge forslagene, er at departementet vil ha et behov for å anerkjenne det faktiske merarbeid som ligger i implementeringen, for eksempel:

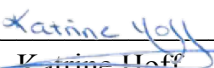
- På hvilken måte tar departementet høyde for behovet for elevtilpasninger i forbindelse med turer utover de elevene som har funksjonsnedsettelse?

- Hvordan sikrer departementet seg at leirskoleopplegget for alle blir gjennomført uten å øremerke midlene?
- I hvilken grad hjelper departementet skoler og skoleeiere til minimalt merarbeid? Søknader om tilskudd, forutsetning om avtaler mellom skoler, krav om ny runde inntaksvurdering og kvalifisering for elever som blir pålagt skolebytte m.m., kan med fordel forenkles og noen kanskje elimineres. Hvis forslaget blir implementert, kan ikke OdinStiftelsen se annet enn at flere av elementene som trekkes frem vil føre til merarbeid og økt tidsbruk, noe som dermed gir økte kostnader.
- Hvilke ressurser og strategier, rammer og betingelser, stiller departementet til rådighet for å sikre et positivt resultat etter pålagt skolebytte? Hva gjøres om skolebyttet ikke gir forventet resultat?

OdinStiftelsen engasjeres av alle involvert parter i mobbeutfordringene i skolen. Vi informerer foresatte, driver kompetanseutvikling i skoler og FAU, samt bistår i utfordrende mobbesaker. I tillegg lager vi løsninger som kan hjelpe partene i antimobbearbeidet. Imidlertid er det elevene som danner grunnlaget for vårt arbeid. Gjennom samtaler med elevene, skaper vi forståelse for deres opplevelser og situasjon, som så benyttes i møtene med de voksne. På den måten sørger vi for at de viktigste, nemlig barna og de unge, blir SETT, HØRT OG TATT PÅ ALVOR.

Med vennlig hilsen
ODINSTIFTELSEN

Katrine Hoff
ped.rådgiver

Katrine Oisen Gillerdalen
styreleder